

Mottagare
Regionstyrelsen

Långsiktig lösning Slite ishall

Förslag till beslut

- Regionstyrelsen ger regionstyrelseförvaltningen i uppdrag att gå vidare med upphandlingsalternativet som presenteras i ärendet.

Sammanfattning

IK Graip äger ishallen i Slite och driftar, genom ett driftsbolag, ishallen, konstgräset och motionsspåret i Slite med hjälp av ett driftsstöd av Region Gotland på knappt 1.73 mnkr. I dialog med regionstyrelseförvaltningen har IK Graip uttryckt svårigheter att driva anläggningen långsiktigt med bibehållen stödnivå. Fyra alternativ lyftes fram i dialogen mellan regionstyrelseförvaltningen och IK Graip:

1. Ökat driftstöd i ordinarie form
2. Regionen tar över fastighet och drift
3. Regionen upphandlar verksamhet
4. Ishallen läggs ner

Utav dessa ser regionstyrelseförvaltningen att en upphandling är det mest framkomliga. Det bedöms ge föreningen en möjlighet att fokusera på sin kärnverksamhet på ett bättre sätt. Prisbilden är även väsentligt lägre än att Region Gotland skulle kliva in och ta över fastighet och drift, och en upphandling ger utförande part en möjlighet att driva egna intäkter på ett proaktivt sätt.

Att lägga ner skulle drastiskt påverka möjligheterna till en aktiv fritid för många barn och unga på norra Gotland och är inte något regionstyrelseförvaltningen bedömer är ett gångbart alternativ, även ur serviceutbudssynpunkt är det svårt då Region Gotland är tydlig med att det ska finnas en ishall på norra Gotland.

Ett ökat driftstöd är problematiskt då det fortsatt lägger ansvar på föreningen att drifva anläggning, till viss del på bekostnad av den övriga verksamheten. Samt att anläggningen i Slite skiljer sig från övriga föreningsdrivna anläggningar då det är fler föreningar som nyttjar den.

Regionstyrelseförvaltningen ber om uppdraget att gå vidare med upphandlingsalternativet och ser på det praktiska genomförandet av det.

Ärendebeskrivning

Ishallen i Slite ägs av IK Graip. Den byggdes mellan 2005-2007 av föreningen med hjälp av stöd och bidrag. Föreningen har fått ett driftstöd av Region Gotland på 1 729 770 kronor för 2023 för att driva ishallen, konstgräsplanen och motionsspåret, dessa är de som är inkluderade i avtalet med Region Gotland. En större ökning av driftstödet skede 2014 när 500 000 kr sköts till, och senaste åren har det räknats upp med samma summa som budgetramen för stöd för föreningsdriv anläggningar har ökat, två procent. Driften sker genom Slite idrottscenter, ett driftsbolag där Graip äger den största delen.

Driften ser oftast ut som följande. Under vintern är det öppet september till mars enligt avtal med Region Gotland. Region Gotlands taxor och avgifter gäller. Under våren är det underhållperiod och under sommaren är det träningsläger med idrottsföreningar som hyr in sig, då gäller inte Region Gotlands taxa.

Under hösten 2022 inkom en skrivelse, RS 2022/1058, från IK Graip där föreningen flaggade för stora svårigheter att driva anläggningen med tanke på de befarade höjda elpriserna. Detta har hanterats kortsiktigt hanterats i ärende RS 2022/1432 Elkostnadsutveckling. I samband med det hade även regionstyrelseförvaltningen ett möte med föreningen där det övergripande ekonomiska läget långsiktigt diskuterades. Budskapet från föreningen var att man i nuvarande form och stödnivå inte kan driva anläggningen i egen regi framöver.

Gemensamt vid möte mellan förvaltning och föreningar framkom fyra tydliga alternativ för vägen framåt för ishallen i Slite och övriga faciliteter som hör till anläggningen.

- Ökat driftstöd i ordinarie form
- Regionen tar över fastighet och drift
- Regionen upphandlar verksamhet
- Ishallen läggs ner

Nedan följer en genomlysning av de fyra alternativen med för och nackdelar.

- Ökat driftsstöd i ordinarie form

IK Graip får i dagsläget dryg 1,72 mnkr i stöd för att driva anläggningar i Slite. Det är i den kontexten en stor del av det totala stödet till föreningsdrivna anläggningar, mer är tre gånger så mycket som den förening som får näst mest från den potten. Grundtanken med avtalen med föreningar som driver egna anläggningar är att möjliggöra föreningen egen verksamhet i anläggningen i första hand. Ishallen i Slite och konstgräset i Slite används av många andra föreningar än just IK Graip, vilket gör att IK Graip har svårt att leva upp till grunderna för stödet. Anläggningen i Slite är av en annan karaktär än övriga anläggningar inom Region Gotland föreningsdrift, vilket gör att

anläggningen och IK Graip har svårt att passa in. Föreningen har flaggat för att ett ökat stöd på upp emot 1 mnkr för att kunna driva det vidare i denna formen.

- Regionen tar över fastighet och drift

Om inte IK Graip kan driva anläggningen vidare och behovet av en ishall och konstgräsplan i Slite kvarstår är ett av alternativen att Region Gotland tar över både fastigheten och driften av anläggningen i egen regi. Detta skulle innebära personal på plats både vad gäller den tekniska driften av anläggningen men även den dagliga verksamhetsdriften.

- Regionen upphandlar verksamhet

Ett ytterligare alternativ för att säkerställa fortsatt ishall och övrig verksamhet i Slite är att Region Gotland gör en upphandling för att säkerställa tillgången till istid och tid på konstgräset till föreningar. I Fårösund skedde en sådan upphandling 2017 där Region Gotland köper in timmar i badhuset och i idrottshallen. I Slite skulle Region Gotland kunna sammanställa behov från föreningsliv, skola och allmänhet för att se hur det skulle kunna hanteras inom verksamheten i ishallen och konstgräset.

- Ishallen läggs ner

Det mest slutgiltiga alternativet är att verksamheterna och anläggningarna läggs ner och att det inte längre finns kvar ishall och konstgräsplan i Slite.

Bedömning

Det finns för och nackdelar med de fyra olika alternativen.

- Ökat driftsstöd i ordinarie form

Även om IK Graip är en levande och omfattande förening har man relativt låg verksamhet totalt sätt i anläggningen. Att då öka på ett

stöd som i sin utformning är framtaget för att möjliggöra och till stor del bygger på stor verksamhet av drivande förening i anläggningar är svårt. Det ger principen till andra föreningar att den egna verksamheten i anläggningen inte spelar så stor roll. En av anledningarna till att verksamheten är relativt låg, är att IK Graip lägger stora resurser på anläggningen och inte verksamheten. Regionstyrelseförvaltningen bedömer det svårt att gå vidare och öka på befintligt driftsstöd i den här formen.

- Regionen tar över fastighet och drift

Denna lösning skulle innebära att Region Gotland skulle placera personal både för den tekniska driften och för verksamhetsdriften i Slite. En kommunal anläggning skulle inte ha samma resurser och möjligheter att proaktivt driva intäkter på exempelvis sommaren. IK Graip och deras driftsbolag har även en del verksamhetslösningar med samarbetspartners så som Cementa och GEAB som reducerar driftskostnaden, något som Region Gotland inte skulle kunna ta över på samma sätt. Det positiva är att IK Graip får möjlighet att fokusera på sin kärnverksamhet vilket är idrottsaktiviteter för barn, unga och vuxna. Kostnaden för att Region Gotland skulle ta över fastighet och verksamhet finns det osäkerhet kring att värdera. Men sett till driftskostnaderna i dag och jämfört med vad ishallen i exempelvis Visby kostar ser det ut att vara en kostnadsökning på minst 2 mnkr, troligtvis mer.

- Regionen upphandlar verksamhet

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att det finns flera fördelar med en lösning likt den som finns i Fårösund med badhus och idrottshall. Den främsta är att IK Graip får möjlighet att ha full fokus och lägga all energi på att skapa förutsättningar för sin egen kärnverksamhet. Det skulle även ge ett framtida driftsbolag möjlighet att driva intäkter i samverkan med samarbetspartners på

ett sätt som inte går om Region Gotland äger och driftar. Även om kostnaden för den här lösningen ännu inte är framtagen, en bedöms bli betydligt billigare än att Region Gotland ska äga och drifta anläggningen. Kostnaden kommer att ligga i paritet eller strax under kostnaden för ett ökat driftsstöd, men exakta nivåer måste utredas närmare.

- Ishallen läggs ner

Detta är det mest definitiva av de fyra alternativen, och det är problematiskt av många anledningar. Region Gotland kan inte absorbera den verksamheten som sker i Slite på andra anläggningar. Det innebär att möjligheten för framför allt barn och unga till en aktiv fritid minskar kraftigt på norra Gotland. Det skulle även innebära ett tapp för Slite som idrottsdestination då man i dagsläget har relativt mycket träningsläger på sommaren. Sen har Region Gotland antagit en strategi för Ett långsiktigt hållbart serviceutbud på Gotland 2019-2030 där det tydligt framgår att det ska vara en ishall på norra Gotland, något som inte uppfylls om ishallen i Slite läggs ner.

Regionstyrelseförvaltningen har undersökt möjligheterna till att få in andra bidrag för att finansiera anläggningen i Slite utifrån ett näringslivsperspektiv och betydelsen för Slite som destination men utan att få ett positivt svar. Regionstyrelseförvaltningen ser det som en central del att kunna frigöra IK Graip från anläggningen för att kunna lägga mer energi och kraft på föreningsverksamheten. Utifrån det och med uppskattade kostnader föreslår regionstyrelseförvaltningen att man får uppdraget att gå vidare med upphandling och ta fram ramar och kostnader för det.

Tydligt är att det kommer att krävas mer resurser om ishallen i Slite ska finnas kvar långsiktigt. Om IK Graip ska ha möjlighet att

driva vidare som förening krävs ett större driftsstöd och om Region Gotland ska driva den vidare, antingen via egen drift eller upphandlat, kommer det att krävs mer än det 1,72 mnkr som i dag går ut i driftsstöd. Så oavsett vilken väg man väljer, om ambitionen är att hålla ishallen i Slite öppen, så krävs mer pengar.

Regionstyrelseförvaltningen

Torsten Flemming
tf Regiondirektör